

MED CARL TILL SAREKHARD

Av Stefan Mikaelsson, Rödningsträsk

Det var med kort varsel, som jag fick förfrågan från sametingets kansli om jag hade möjlighet att delta vid ministerrådsmötet i Salekhard, Ryssland, den 26 oktober. För vid besök i Ryssland behövs visum, och det är lite tidsödande att skaffa ett sådant. Jag tackade ja till detta flotta erbjudande men insåg samtidigt, att det skulle bli ett kort möte denna gången, för som representant för sametinget skulle man automatiskt ingå i regeringsdelegationen, och den som skulle leda densamma var utrikesminister Carl Bildt.

Dagarna gick och mitt pass med dito visum kom tillbaka från den finska resebyrån som jag anlitat. Klartecken kom också från utrikesministeriet om tillgången på plats i regeringsflyget, och jag kunde lugnt invänta dagen för avresa. På tisdagen den 24 avreste jag från Kallax och kom ner till Stockholm, där ett hotellrum väntade på Bromma. På själva hotellet fick jag goda råd om hur jag skulle ta mig ut till flygplatsen, och taxi beställdes till kl 05.30 kommande morgon.

Det var således med gott om tid som avfärden till flygplatsen startade, och vi medresenärer kunde bekanta oss med varandra allt medan planet gjordes startklart. Mitt pass med visum visades upp och bagaget scannades. Strax efter kl 06.20 kunde vårt flyg ta fart på startbanan, och med god fart drog vi åstad för att hämta upp den saknade passageraren, nämligen utrikesministern själv.

Under all vår flygtid hade vi en god service av en flygvärdinna, som serverade både frukost och lunch samt allehanda drycker. Planets skinnfåtöljer var behagliga även om en del var bakåtvända. Tack vare kraftiga motorer kunde planet hålla ca 12 500 meters höjd och en fart av upp till ca 950 km/h.

Innan vi fortsatte in i Ryssland, gick vi ner i Sankt Petersburg för att visa upp våra pass och även få en inpasseringsstämpel på visumet. Salekhard är vackert beläget i Sibirien på andra sidan av Uralbergen vid floden Obs utlopp i ishavet och är med ryska förhållanden en liten stad. Endast ca 50 000 invånare bor i denna vackra stad, vars region präglas av rika fyndigheter av olja och gas.

Vi blev väl emottagna vid vår ankomst till flygplatsen och skjutsades direkt till en väntande mottagning med middagsbordet framdukat. Jag hade förmånen att få ett charmant sällskap bestående av Pekka Aikio från sametinget på finsk sida till höger om mig och Stefan Källman från jordbruksdepartementet till vänster. Det som framdukades var lokala specialiteter med bl.a. rå fisk i tunna skivor, renkött, svamp och sallader. Vi lät oss väl njuta av denna goda måltid, som kompletterades med underhållning bestående av skönsång och dansupträdanden.

Trots att vi varit på resande fot hela dagen, blev man på väldigt gott humör, när man först fick denna goda måltid serverad med goda drycker. Litet vodka tillsammans med de kulturella begivenheterna, som de ryska värdarna med utrikesminister Sergey Lavrov arrangerat, gjorde att vedermödorna nu var som bortglömda. Men även i gott sällskap och med en god middag så tar kvällen slut, och vi for till vårt hotell för natten. Inne i respektive rum fanns några små väskor med olika böcker, magasin och kalendrar avsedda som gåvor till aftonens gäster. Väl hemma skulle dessa påminna om besöket i Salekhard och kanske även informera om regionens kultur och historia.

Tidigt på morgonen den 26 oktober vaknade jag upp, orolig att missa själva ministerrådsmötet, som skulle äga rum samma dag. Det är fyra timmars

tidsskillnad, och det hade varit mindre lyckat att komma för sent. Men alla farhågor till trots åts en god frukost och de väntande bussarna blev påstigna i tid.

Arktiskt Råd har åtta arktiska länder som medlemmar och dessutom sex urfolksorganisationer som fasta deltagare (Permanent Participants). Dessutom tillkommer ett antal observatörer (både länder och organisationer), så alla Arktiskt Rådsmöten är tämligen välbesökta. Allt var förberett, så man kunde ta eniga beslut och enligt de dokument, som utdelats. Ryssland överlämnade ordförandeklubban till Norge, som kommande två år leder Arktiskt Råd.

Efter avslutningen av ministerrådsmötet transporterades vi några kilometer ut till ett område med några kåtaliknande tält, där både underhållning utomhus och mat inomhus serverades. Själv hamnade jag i en kåta tillsammans med bland annat ordföranden för styrelsen för IPS (urfolkssekretariatet med kontor i Köpenhamn), Gary Harrison, och generalsekreteraren för IPS, Rune Fjellheim. Vi åt god lokal mat, och det var välsmakande med goda drycker till detta. Det fanns även möjlighet att mingla runt, och jag kunde samtala med några av de personer jag lärt känna under mitt deltagande vid Arktiskt Råds olika möten under årens lopp.

Men tiden går snabbt när man har trevligt, och det var åter dags för avfärd. Fördelen med att åka med regeringsplanet är att det går snabbt att ta sig hemåt. Men samtidigt var jag tvungen att tacka nej till den inbjudan jag fick att besöka en av de finska delegationsdeltagarna i Moskva på hemresan. Det var lite synd, eftersom mitt visum var för totalt 32 dagar, och det hade varit en upplevelse att få bo privat i Moskva.

Vårt plan flög över Arkhangelsk, och vi gjorde ett snabbt stopp i Sankt Petersburg, innan vi åter fanns på svensk jord. Sängen i hotellet i centrala Stockholm var varm och skön och bjöd på en lång vila under natten. Dagen därpå var det snöstorm i Norrbotten, och vårt stora plan landade på ett hjul, men det gick annars bra att hålla kursen och få stopp på ekipaget.

När jag närmade mig Rödingsträsk, var jag glad för min fyrhjulsdrivna bil, så jag kunde köra ända fram till bron vid mitt hus och slapp pulsa i snön från vändplanen, där plogbilen vänder. Det lyste i ett av småhusen i byn, och det betydde att min sommargranne hade stannat än ett tag.

Tändstickan tände nävret i vedspisen, och snart spred sig värmen i huset, allt medan jag tänkte på de gångna dagarnas upplevelser. Under tiden susade vinden, och snön föll över byn i nattens mörker.